دوره ۹، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۹

لزوم تطبیق برنامه درسی دوره کارشناسی پرستاری با تغییرات آموزشی ناشی از پاندمی کووید ۱۹

*فاطمه حاجی حسینی[۱]

۱- استادیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س) آمل، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران، ساری، ایران.
ایمیل: f.hajihosseini@mazums.ac.ir

سردبیر محترم

پاندمی ویروس کووید ۱۹ چالشهای بزرگی را در همه عرصه های آموزشی در همه جای جهان و ازآن جمله آموزش پرستاری در ایران ایجاد کرده است. در این عصر پر خطر، به روز شدن و ایجاد تغییر سریع در مهارتهای علمی و عملی پرستاران منطبق با نیازهای دنیای امروز، بسیار بیشتر از گذشته خودنمایی می کند. اگر چه دوره های آموزشی در اکثر دانشگاههای علوم پزشکی جهان کوتاه تر و فشرده تر شده است و اکثر دانشکده های پرستاری در سراسر جهان (۱،۲) و از جمله ایران، دانشجویان پرستاری را به منظور کنترل بیماری و حفظ سلامت، از آموزش بالینی دور کرده اند ولی نیاز به پرورش پرستارانی شایسته نه تنها کاهش نیافته، بلکه پررنگ تر شده است و وظیفه دانشکده های پرستاری حل کردن این تناقض و پر کردن خلائ ایجاد شده است. در این دوره بسیار پر تنش، آمادگی دانشکده های پرستاری برای سازگار شدن سریع با تغییرات آموزشی ناشی پاندمی کووید-۱۹ و الگوبرداری از آن برای اپیدمی ها و پاندمی های دیگر ضروری است. در این دوره، نظام آموزشی علوم پزشکی باید به جای طی کردن روند کند بازنگری برنامه های درسی به سوی چابک سازی این مسیر گام بردارد (۳). با توجه به تجربه آموزشی حاصل از گذشت چند ماه از گسترش ویروس کووید ۱۹ از یک طرف و نامشخص بودن زمان اتمام این بحران و همچنین احتمال وقوع پاندمی و یا اپیدمی های مشابه و تغییرات ایجاد شده در نیازهای سلامتی مردم، از طرف دیگر، بازنگری و تلفیق آموزه های حاصل از پاندمی کووید ۱۹ در برنامه درسی کارشناسی پرستاری اجتناب ناپذیر است. تاکید بر آموزش مبتنی بر شایستگی به جای تمرکز صرف بر محتوی درسی، تغییر ساختار ترم های تحصیلی در دوره های کوتاه، تغییر حد نصاب قبولی در دوره بحران، تعیین معیارهای قبولی با واژه های توصیفی (۱) و نیاز به توسعه روشهای یادگیری فعال به صورت آنلاین و همچنین تعیین حداقل ساعات آموزشی مورد نیاز برای گذراندن واحدهای درسی و تعیین ضروری ترین محتوی درسی مورد نیاز در مواقع بحران، گذران دوره های اینچنینی را سهل تر می نماید. توجه بیشتر به شبیه سازها ها، بیمارنماها و واقیعت مجازی در آموزش و ارزشیابی های تکوینی به کسب شایستگی بیشتر در موقع بحران کمک شایانی می کند. تاکید بیشتر بر موضوعاتی مانند بقا، ابتلا و تشخیص، ایزولاسیون و قرنطینه بر طبق توصیه انجمن دانشکده های پرستاری آمریکا (۱) و توجه بیشتر و تلفیق موضوعات زیر در محتوی درسی دوره کارشناسی پرستاری متناسب با واحدهای موجود پیشنهاد میشود : کاربرد احکام اسلامی در مراقبت از بیماریهای عفونی واگیر، توجه به بیماریهای ویروسی مانند کووید ۱۹ به جای توجه صرف به بیمارهای عفونی باکتریال، مسئله خوددرمانی و مقاومت آنتی بیوتیکی، مراقبت ویژه و احیا در بیمارهای منتقله از راه تنفسی، اهمیت رژیم های غذایی، مراقبت در بخشهای خاص مانند سوختگی و روان در ایام اپیدمی بیمارهای عفونی، کنترل عفونت در اپیدمی، اهمیت دادن بیشتر به موضوعاتی مانند سلامت روان و تاب آوری فردی و اجتماعی همزمان با تغییر سبک زندگی در اپیدمی ها، مسئله ایمنی بیمار در اپیدمی ها، سواد سلامت و نقش پرستار در آموزش همگانی در بحرانهای اپیدمی، توجه بسیار زیاد به تعیین کننده های اجتماعی سلامت و عوامل موثر بر پیروی مردم جامعه از راهنماهای پیشگیری کننده، آموزش در بحران ها و حمایت فرد و خانواده در اپیدمی ها، حقوق بیمار و توجه به اخلاق در اپیدمی ها،

[Downloaded from ijnv.ir on 2026-11-13]

مدیریت بحران در اپیدمی ها.
توجه داشته باشیم دانشجویان پرستاری که هم اکنون در حال تحصیل هستند، در اپیدمی های بعدی به کادر درمانی می پیوندند و عجین کردن آموزه های حاصل از اپیدمی کووید ۱۹ در برنامه درسی آنها به کسب شایستگی جهت ارائه خدمات بهتر در موارد مشابه، کمک شایانی خواهد کرد.

References

1. Morin KH. Nursing Education After COVID-19: Same or Different? Journal of Clinical Nursing. 2020.Editor›s comment .https://doi.org/10.1111/jocn.15322.
2. Dewart G, Corcoran L, Thirsk L, Petrovic K. Nursing education in a pandemic: Academic challenges in response to COVID-19. Nurse Educ Today. 2020; 104471. doi.org/10.1016%2Fj.nedt.2020.104471.
3. Roberts C. How medical education can help in a COVID-19 crisis. Clinic Teach, 2020;17(3):241-3. https://dx.doi.org/10.1111%2Ftct.13183.

[Downloaded from ijnv.ir on 2026-11-13]